

Cilka ze Stárkova dvora

nar. 16. 5. 1970

otec: Bari vom Erlenhof

matka: Bejbina ze Stárkova dvora

majitel: Fr. Frank, Unhošt

36

Zpravodaj chovatelů rottweilerů

ČSCHDZ

Český svaz chovatelů drobného zvířectva

ZÁKLADNÍ SPECIÁLNÍ KYNOLOGICKÁ ORGANIZACE CHOVATELŮ ROTTWEILERŮ

Redakce Zpravodaje:

Dagmar Černá, Nad Šárkou 134, Praha 6-Dejvice, telefon 322-575

MUDr. Karol Hollý, nám. 1. máje 12, Kremnica, okr. Žiar nad Hronom

MVDr. Libor Chabr, Novodvorská 1091, Praha 4-Bráník, telefon 464343

Vážení přátelé!

Do roku 1975 Vám všem přežeme mnoho osobních i pracovních úspěchů, spokojenost a pevné zdraví.

Vstoupili jsme do jubilejního roku 30. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou. Je to rozhodující rok naší pětiletky. Cestu, jak plnit náročné úkoly, ukázala listopadové plénum ÚV KSČ z minulého roku. Ani jeden člen naší organizace by neměl stát mimo budovatelské úsilí, mimo snahu všech poctivých občanů splnit a překročit náročné úkoly posledního roku pětiletky.

Naše ZSKOCH RTW pokročila v uplynulém roce o stupínek dopředu. Rozšířila se členská základna. Do rodiny RTW přibyla nová krev, od které očekáváme, že bude důstojným pokračovatelem dobré tradice chovu RTW v ČSSR, že bude pokračovatelem a zlepšovatelem v dobrých výsledcích chovu. Kritické hodnocení kvality našeho chovu však upozornilo na některé nedostatky, které výbor a chovatelské kolegium řešily. Jde o některé problémy dědičných chorob (entropium a podezření na dysplazii kyčelních kloubů), jejichž výskyt jsme v některých spojeních zaznamenali. Další problém je příbuzenská plemenitba a její důsledky v chovu RTW, zejména v souvislosti s výskytem a upevněním některých vad, které se začínají objevovat a mohly by převládnout nad klady, které dobře prováděná příbuzenská plemenitba může chovu přinést. Tato problematika je závažná tím, že v našem chovu se za současného počtu a složení chovných zvířat příbuzenské plemenitbě (i když někdy vzdálené) nemůžeme vyhnout. O to náročněji je třeba posuzovat celý chov RTW v ČSSR. K tomu je třeba více důvěry, pochopení a užší spolupráce všech chovatelů.

Postrádáme aktivitu členů ZSKOCH RTW na cvičištích. Otázku výcviku nemůže výbor naší organizace uspokojujivě řešit. Záleží na každém, aby v místě bydliště navštěvoval cvičiště, upevňoval přirozené pracovní vlastnosti RTW a pomohl tak účinně propagovat naše plemeno. Je nutné uvědomit si, že nároky na výcvik budou nadále stoupat. V březnu bude sjezd ČSCHDZ, který přinese některé organizační změny do života kynologických organizací. Uvažuje se o začlenění služebních a některých pracovních plemen do Svazarmu. Výbor je přesvědčen, že se vytvoří takové podmínky pro činnost klubu, že v r. 1975 a dalších letech dojde opět k rozvoji a zkvalitnění plemene rotvajlerů, jak je to přáním nás všech.

K tomu Vám, přátelé a soudruzi, přežeme hodně chovatelských a výcvikových úspěchů a hodně životního optimismu.

Předseda ZSKOCH RTW - MVDr. Libor Chabr

PROPAGACE ČSL, ROTTWEILERŮ

V 1. čísle časopisu "Unser Rassehund" uveřejnil předseda ADRK Adolf Pienkoss obsáhlý článek o RTW v ČSSR, obsahující i historii našeho plemene z 20. let, kdy byly v našem pohraničí (v Děčíně a Ústí nad Labem) dvě skupiny chovatelů našeho plemene. Stať je doplněna 3 fotografiami: Betty v. Birkenhain (pramáti všech našich RTW), Toňa z PS (dcera západoněmeckého RTW Bariho v. Erlenhof) a plakát na MVP všech plemen 1970 (autor Dagmar Černá), na kterém stojí v popředí rotvajler. Článek končí přáním úspěchu v chovu a popularizaci čsl. rotvajlerů.

PRAKTICKÉ PROVÁDĚNÍ BONITACE ROTTWEILERŮ V NSR

Před začátkem bonitace svolá rozhodčí na několik minut psovody. Poukáže na důležitost a význam bonitací jako základu chovu a udržení a upevnění užitkovosti RTW. Vysvětlí smysl následujících výkonů, které mají ukázat připravenost RTW ochraňovat pána v blízkosti a odvalu psa při pronásledování pachatele.

Rozhodčí poradí psovodům, kteří si nejsou jisti svými psy, aby je předvedli až při příštím posuzování.

Bonitace začíná posuzováním exteriéru psa v klidu a v pohybu. Přitom se již rozhodčí seznámí zásadně s povahou zkoušeného, s jeho základními charakterovými vlastnostmi. Rozhovor s majitelem o způsobu držení, o výchově a okolních vlivech doplní tento obraz. Čekatel nebo pomocník rozhodčího přeměří zatím psa v kohoutku, délku těla, hloubku a objem hrudníku. Tím se adepti zapojují aktivně do práce a rozhodčí získá čas na ostatní úkoly. Adept potvrdí míry psa svým podpisem a předá je posuzovateli.

Rozhodčí zkouší povahu, nervový stav a reakci na výstřel podle vlastního názoru, avšak vždy za příznivé situace. Neužívá odlišné metody, protože by mohly vést k nesprávným závěrům. Dává pozor zejména na vznětlivé a nervózní psy.

Přezkušování obranářského a bojového puđu musí být konsekventní a jednotné. Předpisy se musí do detailu dodržovat.

Zkouška nepředpojatosti

Ke skupině lidí (rozhodčí, figurant s dobře viditelným rukávem a další) stojící na volném prostoru, přistoupí psovod se psem na vodítku; pozdraví podáním ruky jednotlivé lidi včetně figuranta. Po chvílce opustí figurant a pozdravem skupinu. Při jeho odchodu běží druhý pomocník nápadně oblečený, křičící a gestikulující, asi 10 m od skupiny. Od okamžiku, kdy psovod pozdravil skupinu lidí, až k běhu druhého figuranta, nesmí nijak ovlivňovat psa. Pak je propuštěn. současně je zavolán další majitel psa, takže se přicházející a odcházející pes potkávají na prostranství. Předcházející v jisté vzdálenosti, ne však příliš daleko od sebe.

Přezkušování obranářského a bojového puđu.

Figurant s rukávem a holí stojí v úkrytu. Na pokyn se vydá psovod se psem

u ruky (volným nebo na vodítku) tímto směrem. Psovod jde na té straně, kde je skrytý figurant. V momentě, kdy dojdou do úrovně úkrytu, provede figurant ze strany přepadení. Pes musí bez dlouhého váhání zaútočit. (Počítá se s možným krátkým úlekem). Když se pes zakousne, drží ho figurant po dobu, která stačí k tomu, aby zasadil dvě přiměřené rány na jeho zadek. Přepadení má být pevné a energické, avšak bez přehánění. Krátce po druhém úderu se boj skončí. Pes musí pochopit situaci a ukázat, že svého pána přesvědčivě brání. K boji stačí i předstírané rány klackem.

Psi, kteří nejsou v přímém bojovém kontaktu s figurantem - ať jsou prohrávající, neteční nebo vysoce vznětliví, v každém případě ti,co nekoušou - musí být bezohledně vyřazeni.

Pak chytí psovod psa pevně za obojek. Figurant se vzdaluje a hrozivými pohyby, které psa dráždí. Běží rychle asi do vzdálenosti 40m. Než doběhne, dá rozhodčí psovodovi znamení, aby psa za ním vyslal. Pomocník běží ještě několik metrů, pak se otočí a vyrazí frontálně s výraznými bojovými pohyby proti psu. V ruce má klacek, kterého užívá při tomto cviku jen symbolicky; druhou paži zvedne krátce před útokem psa a drží ji ohnutou před tělem ve výši prsou. Odráží tak útok, tentokrát jen v mírném běhu. Bojuje se psem krátce, ale energicky, předstírá boj, aniž by psa uhodil.

Vypuštěný pes musí okamžitě vyrazit k pronásledování, pachatele uchopit a držet několik vteřin. Psovod může psa ihned odvolat. Bonitace se provádí v 18ti měsících, ze závažných důvodů může být oddálena o 6 měsíců (kleštový skus, podkus). Na bonitační kartu se zaznamenávají: místo, den a jméno rozhodčího, nacionále psa včetně čísla plemenné knihy a složených zkoušek; jméno chovatele a majitele. Následují míry těla: výška v kohoutku, délka těla, hloubka a objem hrudníku. Celkový sjev a stav (konstituce a kondice), stavba těla a pohyb. Pováhat ostrost, bojový pud, Obranářský pud, tvrdost a nervový stav. Výsledkem je zařazení do chovu nebo vyřazení z chovu, event. šestiměsíční odklad bonitace. Doklad potvrzuje rozhodčí a plemenná kniha.

Ve 24 měsících se dělá výběr k chovu. Pes musí mít potvrzení o bonitaci, účast na třech výstavách, kde má být posouzen aspoň dvěma různými rozhodčími jako "výborný" nebo "velmi dobrý". Musí mít složenou zkoušku SchH I. Dalším důležitým dokladem je rentgenový snímek kyčelních kloubů. Pes musí být bez dysplasie nebo téměř bez dysplasie. Pak je zařazen na dva roky do "výběrového chovu". Dá-li pes 3 vrhy, fena jeden, bez dědičných vad u potomků a je-li po dvou letech znovu předveden k "výběru", může být celoživotně zařazen jako "výběrový" jedinec.

Zkouška povahy je ve dvou letech ostřejší, napadení je silnější a boj s figurantem delší. Pes dostává 2 silné rány na zadek. Pronásledování pachatele se provádí na 70 m, protiútok je intenzivnější, rány pouze náznakové. Po krátké pauze nový protiútok se dvěma citelnými údery když pes drží figuranta za rukáv.

"Ustanovení o chovu rottweilerů" vydal ADRK - Allgemeiner Deutscher Rottweiler Klub - Stuttgart.

Tabulka, která je součástí typizační karty a na kterou rozhodčí pro povahu zaznamenává stupně jednotlivých vlastností předvedeného psa.

Charakter	omezený	střední	velký	zvlášť
sebejistota				
nebojácnost				
temperament				
vytrvalost				
pozornost				
ovladatelnost				
nedůvěra				
ostrost				
odvaha				
bojový pud				
obranný pud				
tvrдост				
práh dráždivosti				
reakce na výstřel	lhostejný	slabá	bázlivý	

Po staletí určovala užitková hodnota cenu rottweilera. Podle úkolů, které mu člověk dával, se řídil také chov. Výběr k chovu není nic nového, změnil se jen požadavky na výkon. Přesto však praktická využitelnost psa hraje stále velkou úlohu. Náš pes nepracuje již jako poháněč dobytka nebo jako tažný pes. Také na venkově se změnil podmínky, pes nemá možnost vyrůst a rozvinout se, jak by to bylo žádoucí pro jeho vlohy. RTW už není řeznickým psem, je psem společenským a služebním a má všechny k tomu vhodné charakterové vlastnosti. Dnes nacházíme RTW ve všech pěti světadílech, daleko na severu, ale také pod rovníkem. Je to stále tentýž RTW, stejného původu a za toho jsme všichni odpovědni.

O HODNOCENÍ POVAHY RTW VE FINSKU PROMLUVIL NA KONGRESU IFR P.OLAVI PASANEN - BUDOUCÍ PRESIDENT IFR

Ve Finsku se pokoušíme ohodnotit povahu necvičeného psa, abychom mohli stanovit, v čem máme psa školit. Dá se namítnout, že pes už není "surový", protože žil v jistém civilizovaném prostředí. To souhlasí; přesto se však domníváme, že se musí zkoumat charakterová vlohy psa tak, jak to vyhovuje našemu účelu.

Za obránáře se hodí pouze pes s dobrým charakterem a to znamená, že se ho můžeme dotknout, není-li ve službě. Dá se toho dosáhnout správným výcvikem. K výcviku se ovšem nehodí psi se slabými nervy. Naším úkolem je vychovat RTW s pevnými nervy a dobrým charakterem, aby mohli bez konfliktů žít v naší společnosti. Naši RTW nejsou žádní kotcoví psi, žijí v rodinách jako jejich členy. Děláme vše pro to, aby psi nebyli vězněni v kotcích, jak je tomu v NSR, nebo aby nežili dokonce na řetězu. Podle našeho mínění mají RTW dostatečně silný bojový pud. Mezi NSR a Finskem jsou rozdíly ve výcviku. V NSR zdůrazňují, aby pes slepě visel na pachateli, zatímco ten ho bije holí.

U nás zadržují RTW dostatečně silně, musí však být tak chytří, aby se vyhnuli nebezpečné ráně a pustili včas figuranta. Vzápětí ho uchopí znovu, je-li to možné, a nepustí ho z místa.

Strávil jsem 35 let života práci se psy. U nás ve Finsku mají obranáři svobodný charakter. Nezdá se nám také, že by měl být každý RTW hned školen jako obranář. Prochází napřed stopařskou zkouškou, pracuje jako záchranný (lavinový, minový) pes, event. dělá štafetového psa. Je-li pes jistý při těchto výkonech a naleží-li do třídy šampionů, navrhneme mu nebo doporučíme zkoušku obranářskou. Vedeme-li psa na výstavu, musí být tak dalece vyškolen, že se ho rozhodčí muže bez nebezpečí dotýkat.

ZÁPIS ZE SCHŮZE VÝBORU ZSKOCH RTW

konané dne 14. 12. 1974 v Praze.

Přítomni: MVDr.Libor Chabr, doc.Evžen Weidlich, Dagmar Černá, V.Hlavsa, Jiří Stárek, A.Dočekalová, J.R.Klaus, Jar.Odvárko, J.Polák, Fr. Lohniský.

Schůzi zahájil předseda klubu- MVDr Chabr, přivítal přítomné a seznámil je s programem schůze.

Program:

- 1.Kontrola plnění úkolů z 8.12.1974
bod 13 dosud nesplněn - zajistí př.Černá
bod 4 - chybí p.p. od PS (Faro, Red) - zajistí př.Černá
- 2.Kontrola zápisu ze schůze 8. 12. 1974 - zápis byl schválen Úkoly pro redakční radu:
- 3.Sestavit rámcový tematický plán na rok 1975 - do VČS
- 4.KRK navrhuje vycházet více ze života organizace - (Zpravodaj reaguje na všechny dotazy, přání a stížnosti členů)
- 5.Ze zprávy KRK vyplynul zájem členů o možnost sdělování poznatků z chovu a výcviku formou otázek a odpovědí - (tato možnost stále existuje: dotazy adresujte redakční radě!)
- 6.Př. Zeman dosud nedal souhlas k uveřejnění svého článku.
- 7.Článek o činnosti a záměrech organizace v souvislosti s chovem a výcvikem bude uveřejněn ve Zpravodaji po VČS.

Chovatelské záležitosti:

- 8.Na svou žádost byla na schůzi výboru pozvána př.Lohniská, která se však omluvila a poslala v zastoupení svého manžela. Př.Lohniský nesouhlasil s krycími psy Cid a Red z PS, které navrhlo chovatelské kolegium. Oznámil, že dne 22.11.74 byla Arana z Roztocké dráhy kryta Ammonem v.Bahretal. K tomuto krytí obdrželi údajné krycí listy od s.Tománka; návrh chovatelského kolegia, ačkoliv byl odeslán během 4 dnů, přišel 26.11.1974, opožděně.

MVDr Chabr zdůvodnil návrh chovatelského kolegia a upozornil na výskyt entropia v odchovu ze spojení Arana x Ammon. Výbor vzal na vědomí stížnost

př.Lohniské, která upozornila dopisem př. Černou, že pes Hasan byl operován v Olomouci. Př.Lohniský přečetl výboru soukromý dopis, kde MVDr Šnoflák potvrzuje operaci, konanou 14.1.1974. Pr.Drtíl-ková zaslala potvrzení vet.lékaře o tom, že pes Hasan byl ošetřován pouze na zánět spojivek. Předseda organizace požádal proto veterinární nemocnici v Olomouci o vyjádření k tomuto případu.

Výbor zaslal dopis MVDr. Kopečkovi, který si stěžoval na postup rozhodčí na I. národní výstavě v Praze (5.10.1974) a upozornil také na operaci entropia u psa Hasana. Dopis se však vrátil nedoručený - dotyčný na udané adrese nebydlí - dopis pokládáme tedy za anonymní.

Usnesení: Výbor vyšetří důkladně tuto záležitost a na základě průkazných dokladů vyvodí kárné důsledky.

9.Chovatelské kolegium zpracuje výsledky chovu za r.1974 a otiskne je ve Zpravodaji - po VČS.

10.V rámci II. národní výstavy v Praze 30.-31.8.1975 bude uspořádána II.speciální výstava RTW spojená s propagací (tablo s fotografiemi a textem).

11.Členové klubu dostanou propozice a přihlášky na MVP Brno 1975.

12.Výbor se zabýval problémem dysplazie a jejího zjišťování. Pro nedostatek vhodných zařízení nepřistupujeme zatím k rentgenování všech RTW. Navrhujeme rentgen hlavních krycích psů a jedinců jevících vady kyčelních kloubů.

13.Zápis o revisi finančního hospodaření a pokladny přednesl př.Klus. Pokladna byla shledána v pořádku. Formální chyby odstraní pokladník, př.Hlavsa do VČS. Zápis a závěr byly schváleny.

14. KRK vydala dotazník - po zhodnocení výsledků lze usuzovat, že je u členů zájem o větší Informovanost zejména v otázkách výcviku. KRK doporučuje věnovat větší péči politickovýchovné práci; zvýšit aktivitu členů ve všech směrech.

V r.1975 bude věnována větší pozornost výcviku. Výbor navrhuje proplácet cestovné účastníkům závodů.

Budeme uvažovat o možnosti soustředění RTW v letních měsících za účelem společného výcviku, instruktáží, event.závodů.

15. Povolení k vývozu štěňat do zahraničí vydává výbor a ČSCHDZ. Chovatelé jednající proti tomuto usnesení poškozují chov RTW v ČSSR,

16. Vzhledem k nebývalému počtu narozených štěňat jsme dali inzerát do časopisu "PES": vyjde pravděpodobně v únorovém čísle.

17. Nejdéle do konce března se uskuteční jarní bonitace v Praze. Termín a místo konání včas všem oznámíme.

Zapsala Alexandra Dočekalová

II. SPECIÁLNÍ VÝSTAVA RTW V ROTWEILU NAD NECKAREM

ADRK (Allgemeiner Deutscher Rottweiler Klub) uspořádal 14. a 15.8.1974-druhou klubovou výstavu s mezinárodní účastí ve velké sportovní hale stadionu v Rottweilu. Bylo předvedeno celkem 128 Jedinců našeho plemene. Nádhernou podívanou poskytovala zejména pracovní třída dospělých psů. Obálka katalogu byla vyzdobena kresbami Dagmar Černé. Na ulici visel velký transparent se štěňaty od téže malířky.

"PES PŘÍTEL ČLOVĚKA"

uveřejnil na str. 1 č. 10 článek dr. Karola Hollého "Etika chovu a držania psa", přetištěný z našeho Zpravodaje. V ročence "Pes a my lidé" se objevily dokonce dva články "Odčervování štěňat" a "Pupeční kýla u štěňat", což svědčí jistě o dobré úrovni našeho Zpravodaje.

JISTOTA A SÍLA UCHOPENÍ (ZÁKUSU)

Způsob, jakým do sebe zapadají krajáky a špičáky, tzv. zámek, je důležitý pro schopnost uchopení. Pro postavení zubů má největší význam vztah obou čelistí. Tvar mezičelisti je vedlejší, rozhodující je délka horní a dolní čelisti. Vycházíme proto od horního krajáku. Jistota uchopení (držení) je ovlivněna:

1. délkou špičáků 2. jejich vzdáleností 3. vzdáleností špiček špičáku 4. směrem špiček špičáků 5. postavením praemolárů, hlavně horního P3. Čím jsou špičáky delší, čím větší je jejich vzdálenost, čím méně se odklánějí špičky, čím lépe praemoláry uzavírají, tj. čím úžeji u sebe stojí a čím lépe do sebe zapadají a čím šikměji je zasazen horní P3, tím pevnější je skus.

Stojí-li špičáky svisle, pronikají hlouběji a lehčeji. Pronikání vyžaduje tedy méně síly, čím menší je divergence (odklon, rozbíhání. U davičů bývá divergence vyrovnána zakřivením zubů, které se zasekávají jako háčky udice.

Je-li uchopení dosti silné a široké, spolupůsobí praemoláry dvojnásobně, jako ozubené kleště. Praemoláry vniknou do předmětu a zamezí vytočení do boku a vysmeknutí. Síla zákusu závisí také na vývoji žvýkacích a spánkových svalů.

Čím menší je úhel otevření tlamy, tím větší je jistota uchopení a menší únava při dlouhém držení. Čím je čelist kratší, tím více se musí tlama otevřít, aby mohla uchopit předmět jisté síly, tím těžší je uchopení silnějších předmětů. U dvakrát tak dlouhé tlamy dělá úhel otevření sotva polovinu. Z toho vyplývá, že normální tlama a správný skus jsou pracovně nejvýhodnější.

Podle prof. h. c. JUDr. MVDr. Emila Hauka

POVAHOVÉ VADY ROTTWEILERA

Především nemůžeme tolerovat slabost nervů nebo charakteru, bázlivost a plachost. Jak hodnotí tuto vadu v různých zemích:

Finsko a NSR - "nedostatečně"

Dánsko - "dobře"

Norsko - nevyskytuje-li se jiná vada, nehodnotí negativně

Švédsko - snižuje ocenění o 2 stupně

Holandsko - jako těžkou vadu

Švýcarsko a Anglie - snižují ocenění

USA - názoru klubů se různí, vyskytuje se však velmi málo bázlivých RTW

Další vada v povaze je vyložená "zlomyslnost". Jak se hodnotí:

Finsko, Norsko, USA - takové psy diskvalifikují

Švédsko - pouze když pokouše rozhodčího

Dánsko - známka "dobrá"

Holandsko - jako těžká vada

Švýcarsko - snižuje ocenění

Anglie - hodnotí přísně

NSR - diskvalifikuje pouze psy vysloveně nebezpečné

Jak se posuzují RTW, kteří nedovolí rozhodčímu, aby se jich dotkl?

Norsko - posuzuje negativně

Švédsko - nedostatečně

Dánsko, Holandsko, Švýcarsko - neposuzuje se negativně

Rakousko - podle okolností - pes má na rozkaz pána dovolit prohlídku, výjimku činí služební psi.

Anglie - všeobecně negativně, záleží však na rozhodčím USA - negativně, agresivní psy vykazují z kruhu